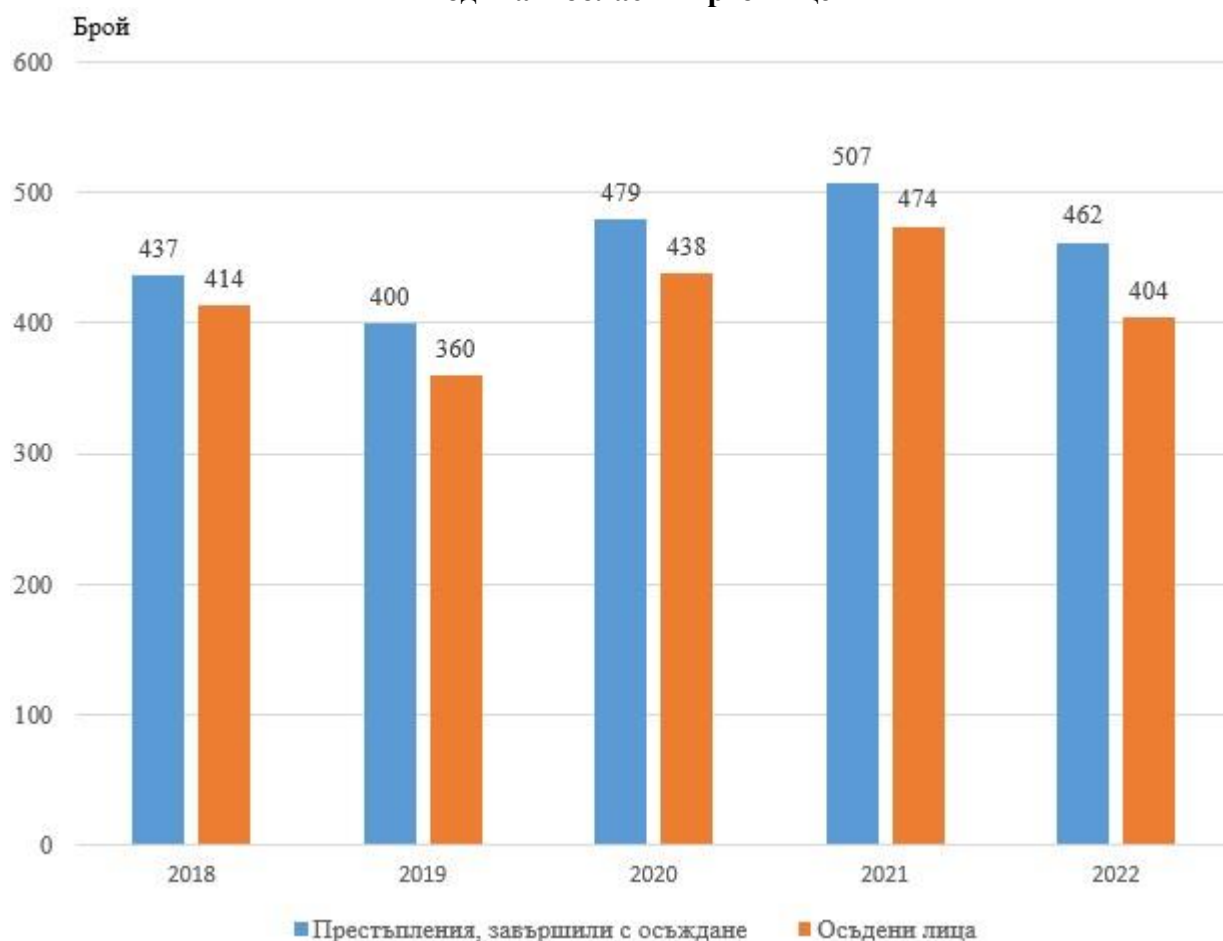

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

През 2022 г. в област Търговище са приключили делата за 540 извършени **престъпления**. Делата за 175 от тях са завършили с ефективни осъдителни присъди, за 287 престъпления - с условно осъждане, за 2 - с прекратяване, за 1 престъпление - с оправдаване, а за 75 - с освобождаване от наказание. С осъдителни присъди (ефективни и условни) са приключили делата за 462 извършени престъпления.

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица през периода 2018 - 2022 година в област Търговище

През 2022 г. броят на **обвиняемите** лица е 482. От тях:

- ефективна осъдителна присъда са получили 146 лица (30.3% от общия брой на обвиняемите);
- условно осъдени са 258 лица, или 53.5% от общия брой на обвиняемите;
- освободени от наказателна отговорност са 75 лица (15.6%);
- оправдано е 1 лице (0.2%);
- на 2 лица (0.4%) делото е прекратено.

Броят на **осъдените лица** с влезли в сила присъди през 2022 г. е 404. От тях 349 лица са осъдени за извършването на едно престъпление, 41 - за две престъпления, а 14 - за три и повече престъпления.

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от Наказателния кодекс (НК) и някои видове престъпления

Общопасни престъпления¹

През 2022 г. в област Търговище най-голям е броят и съответно относителният дял на **общопасните престъпления** - 272, или 58.9% от общия брой на престъпленията, завършили с осъждане. Осъдени за този вид престъпления са 240 лица, или 59.4% от всички осъдени лица в областта.

Престъпления против собствеността²

През 2022 г. в област Търговище с осъждане са завършили 65 престъпления **против собствеността**, или 14.1% от общия брой на престъпленията, завършили с осъдителна присъда. Лицата, осъдени за тези престъпления, са 68, или 16.8% от общия брой на осъдените.

Престъпления против личността³

В област Търговище **престъпленията против личността**, завършили с осъждане през 2022 г., са 40, или 8.7% от общия брой на наказаните престъпления. Осъдените лица са 28, или 6.9% от общия брой.

Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции

В област Търговище **престъпленията против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции**, завършили с осъждане през 2022 г., са 38, или 7.0% от общия брой на наказаните престъпления. Осъдените лица са 31, или 7.7% от общия брой.

¹ Включват престъпления, извършени по общоопасен начин или с общоопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използването на атомната енергия за мирни цели и други.

² Престъпленията против собствеността включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

³ Включват убийства, телесни повреди, отвличане и противозаконно лишаване от свобода, принуда, обида и клевета, разврат и трафик на хора.

Осъдени лица за други видове престъпления

В област Търговище, сред другите видове престъпления, завършили с осъждане през 2022 година са:

- престъпленията против стопанството – за 16 престъпления са осъдени 17 лица
- престъпления против реда и общественото спокойствие - за 11 престъпления са осъдени 7 лица;
- документни престъпления – за 10 престъпления са осъдени 4 души;
- престъпления против брака, семейството и младежта - за 5 престъпления са осъдени 5 лица;
- престъпления против правата на гражданите – за 4 престъпления са осъдени 3 лица.

Осъдени лица по пол и възраст

През 2022 г. в област Търговище броят на осъдените мъже е 369 (91.3%), а на осъдените жени - 35 (8.7%).

С най-висок брой и относителен дял са осъдените лица във възрастовата група 30 - 39 години - 102 лица (25.2% от общия брой на осъдените) и тези във възрастовата група от 18 - 24 години - 95 лица (23.5% от общия брой на осъдените). Следват тези във възрастовата група 40 - 49 години - 62 лица или 15.3%. В структурата на осъдените лица, най-малък е броят и относителният дял на лицата на възраст 60 и повече години - 26 лица (6.4%) и на непълнолетните от 14 до 17 години - 15 лица (3.7%).

Осъдени лица по наложени наказания

В област Търговище в структурата на осъдените лица по наложени наказания най-голям е броят и относителният дял на *лишените от свобода*. През 2022 г. те са 313 (77.5% от общия брой на осъдените лица). От лишените от свобода най-голям е броят и делът на осъдените на лишаване от свобода за срок до шест месеца - 198 лица (63.3% от всички лишени от свобода) и на лишените от свобода за срок от шест месеца до една година - 88 лица (28.1%). Наказанието *пробация* е наложено на 54 лица (13.4% от осъдените лица), а *глоба* - на 32 лица (7.9%).

Методологични бележки

Статистическото изследване на престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди осигурява информация на базата на годишни данни, получавани от районните, окръжните и военните съдилища и от Специализирания наказателен съд.

Обект на наблюдение е дейността на районните, окръжните, военните съдилища и на Специализирания наказателен съд по наказателните дела от общ, частен и административен характер. Съгласно Закона за съдебната власт (изм. и доп. ДВ. бр.32 от 26 Април 2022г.) Специализираният наказателен съд (СпНС) е закрит. Първоинстанционните наказателни дела пред СпНС, по които е проведено разпоредително заседание, стават подсъдни на Софийския градски съд и разглеждането им продължава от съдебния състав, провел заседанието. Съдиите от съдебните състави, които не са преназначени в Софийския градски съд, се командироваат за участие в разглеждането на делата до приключването на производствата по тях.

Единици на наблюдение са престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди в рамките на отчетната година.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, за които наказателните дела са завършили с условна или ефективна присъда, независимо от броя на извършителите.

В броя на обвиняемите лица се включват ефективно осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица, на които с влязла в сила присъда им е наложено ефективно или условно наказание.

Когато няколко лица са осъдени за извършването на едно престъпление, престъплението се отчита само един път, а всяко лице поотделно - в зависимост от изхода на делото. В случаите, когато в едно наказателно дело е осъдено лице за повече от едно престъпление, се отчита най-тежкото наложено наказание по съвкупност. Когато едно лице е осъдено за няколко престъпления, то се отчита към най-тежкото наказуемо деяние, а всяко престъпление поотделно - към съответния вид престъпление.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече навършени години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно чл. 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вмняемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е **наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Данните за престъпленията, обвиняемите и осъдените лица са получени от изчерпателно изследване чрез статистически формуляри „Карта за обвиняемо лице (1-СС), попълвана от органите на досъдебното и съдебното производство и информация от административен източник Единна информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Допълнителна информация относно методологията и данните от изследването „Престъпления, обвиняеми и осъдени лица“ е публикувана на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg/>), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56).